

RUTES DE LA MARXA

RUTA DE LES 21 ERMITES ROMÀNIQUES

SANT MARÇAL DE PUIG-REIG PUIG-REIG – Berguedà

Història

Aquesta església també se la coneix amb el nom de Sant Marçal de la Serra, i és esmentada en la documentació medieval com Sant Marçal d'Irenna. Sempre ha estat una capella depenent de la parroquial de Sant Martí de Puig-reig.

Hi ha poques notícies sobre aquesta església, se sap que l'any 1026 Ramon "Deusaran", senyor d'aquestes terres, feia testament i deixava almoines a Sant Marçal, una moneda d'or per a la lluminària. En un testament sense data del trobador Guillem de Berguedà donà al monestir de Santa Maria de Poblet un graner i terres al lloc de Sant Marçal.

La processó que es fa des de Puig-reig el dia de Sant Marc és documentada des del 1745, però pot ser més antiga.

L'edifici

Edifici d'una sola nau, rematada amb un absis semicircular pel cantó de llevant.. Està coberta amb volta de canó de mig punt., reforçada amb dos arcs torals, molt amples i que surten a l'exterior del mur a manera de contrafort. L'absis és cobert amb una volta de quart d'esfera.

Pel que fa a la il·luminació, hi ha tres finestres, una a l'absis, una altra al mur de ponent i l'altra al mur de migjorn. La de l'absis és rematada amb dovelles, i les altres dues amb blocs monolítics. Sembla que aquestes dues no són coetànies a la de l'absis.

La porta d'entrada es troba al mur de ponent, precedida per un porxo afegit posteriorment. La porta és acabada amb un arc de mig punt adovellat que arrenca de dues àmplies impostes, que sostenen també una arquivolta. Al mur de migdia i cap al final de la nau, hi ha un altre portal, ara tapat, que devia ser l'entrada original. Era coberta amb arc de mig punt adovellat.

A la part de fora de l'absis hi podem veure, cap al costat de migdia, dues arcuacions cegues, que semblen coetànies de l'edifici.

Es creu que hi havia un campanar amb espadanya , avui desaparegut.

Sender circular que transcorre per poblacions i llocs de notable interès, enllaçant les múltiples esglésies romàniques del rodal de Navès i Puig-reig.

Distància : 80,200 km **Comarques :** Bages i Berguedà

Etapa num.	Itinerari	Horari h:min	Distància kms.
3	Sant Joan de Montdarm - Puig-Reig	4:30	16.300
	Sant Miquel de Fonogedell	3.200	
	Sant Sadurn de Fonollet	6.680	
	Sant Marçal de Puig-Reig	10.250	
	Sant Joan Degollat	12.230	
	Sant Martí de Puig-Reig	16.300	

Coordenades del punt:

UTM31N - ED50	405634.0	4649974.8
UTM31N - ETRS89	405540.4	4649770.7
Geogràfica - ETRS89 *	1.859536	41.994285

* A efectes pràctics, els sistemes de referència ETRS89 i WGS84, es poden considerar equivalents

Com podeu observar en el planol del recorregut Sant Marçal de Puig-Reig és l'onzena ermita que ens trobarem un cop sortim de Navès, punt inicial i final de la Marxa.

↔ : C-16 fins a Puig-reig, agafar la B-4235, en direcció a Casserres, després d'uns 2'500km., podrem veure l'ermita al peu de la carretera

Glossari:

Arc toral:

L'arc toral és l'arc transversal a la nau i que sustenta la volta. A les voltes de canó, és purament un reforç de la volta. També s'anomena així cadascun dels quatre arcs sobre els quals descansa una cúpula.

